

8

Kako se istraživanja raka gušterače financiraju?

➔ Iako je po uzroku smrtnosti od karcinoma na 4. mjestu, za istraživanje ove vrste karcinoma dobije se manje od **2%** svih sredstava koja se ulažu u istraživanje raka u Europi⁶.

➔ U Ujedinjenom Kraljevstvu, 42 milijuna funti dodjeljuje se istraživanju raka dojke, a 5.2 milijuna istraživanju karcinoma gušterače⁷.

Dodatni resursi trebaju se stvoriti kako bi se financiralo istraživanje raka gušterače.

➔ Pобољшanje stope preživljenja ovisi o boljem poznavanju bolesti, a time se povećava i mogućnost ranijeg dijagnosticiranja.

➔ Iako je smrtnost od ovog karcinoma **16.8%** u odnosu na najsmrtonosnije karcinome u 2012., pitanja o raku gušterače bila su zastupljena u Europskom parlamentu samo **3.4%** između 2009. i 2014.

Kakva je situacija s rakom gušterače u odnosu na druge vrste raka?

Iako je rak gušterače po uzroku smrtnosti na 4. mjestu, njegov teret se ne spominje i nema nikakvih smjernica u Izvješću Europske komisije iz 2014. o Skriningu karcinoma u Europskoj uniji.

➔ Između 1975. i 2011., incidencija i smrtnost od raka dojke smanjila se za **43%** zbog povećanog korištenja mamografije i poboljšanja liječenja⁸.

Zbog poboljšanog skrininga i liječenja, stope preživljenja od raka prostate, raka dojke i raka debelog crijeva znatno su poboljšane.

Postoji nesrazmjer između težine bolesti, nezine smrtnosti i postavljanja političkih prioriteta.

10

Kako ću dobiti više informacija?

➔ U studenom 2014. u Europskoj uniji stvorena je platforma o raku gušterače koja uključuje razne dionike. Sastavljena je od europskih eksperata, akademika, pacijenata, kliničkih praktičara i tvoraca politike te joj je cilj podizanje svijesti o karcinomu gušterače obraćajući pažnju na poboljšanje standarda njege, dijagnosticiranja i prikupljanja podataka za oboljele od karcinoma gušterače diljem Europe.

PANCREATIC
CANCER EUROPE

- ¹ Malvezzi M, Bertuccio P, Levi F, La Vecchia C, Negri E, et al. European cancer mortality predictions for the year 2013. *Annals of Oncol.* 2013; 24:792-800
- ² Carrato A, Falcone A, Ducreux M, Valle J, Parnaby A, Djazouli K, Alnwick-Allu K, Hutchings A, Palaska C, Parthenaki I. A systematic review of the burden of pancreatic cancer in Europe: Real-world impact on survival, quality-of-life, and costs. *J Gastrointest Cancer* 2015 Sep;46(3):201-11
- ³ "Pancreatic cancer – A deadly disease with a highly unmet medical need" – Presentation by Prof. Matthias Löhr– 26/09/2012 – http://www.europarl.europa.eu/stoa/webdav/site/cms/shared/2_events/workshops/2012/20121010/Matthias%20Loehr.pdf [Retrieved September 2015]
- ⁴ Bray F, Ren JS, Masuyer E, Ferlay J, et al. Global estimates of cancer prevalence for 27 sites in the adult population in 2008. *Int J Cancer* 2013; 132:1133-45.
- ⁵ Pancreatic Cancer Action – Risk factors for pancreatic cancer – <https://pancreaticcanceraction.org/about-pancreatic-cancer/causes-and-risks/> – Retrieved September 2015
- ⁶ "15 facts on Pancreatic Cancer", European Cancer Patient Coalition (EPCPC) <http://www.ecpc.org/edu/pancreas/249-15-key-facts-on-pancreatic-cancer> [Retrieved September 2015]
- ⁷ Pancreatic Cancer Action – Research Funding – <https://pancreaticcanceraction.org/pancreatic-cancer/stats-facts/research-funding/> Retrieved 18 February 2015
- ⁸ SEER Stat Fact Sheet : Breast cancer – <http://seer.cancer.gov/statfacts/html/breast.html> – Retrieved 18 February 2015
- ⁹ Pancreatic Cancer Action Network. The alarming rise of pancreatic cancer deaths in The United States: Why we need to stem the tide today, 2012. http://www.pancan.org/wp-content/uploads/2013/01/incidence_report_2012_executive_summary.pdf [Last accessed September 2015]

PANCREATIC
CANCER EUROPE

10 stvari koje trebate znati o raku gušterače

1

Što je rak gušterače?

➔ Rak gušterače javlja se kada se maligne stanice u gušterači (pankreasu), žlijezdi koja se nalazi iza želuca, počnu dijeliti i formirati tvorevinu.

➔ Ima najnižu stopu preživljenja od svih karcinoma¹.

➔ U odnosu na smrtnost uzrokovanu karcinomom, rak gušterače trenutno se nalazi na 4. mjestu u Europi. Ako se ne poduzmu nikakve mjere, očekuje se da će po uzroku smrtnosti zauzeti drugo mjesto⁹.

2

Koliko je opasan?

➔ Rak gušterače može se operirati u samo **20%** slučajeva³. Glavni razlog za nemogućnost liječenja je kasna dijagnoza.

➔ Ima najnižu stopu preživljenja od svih karcinoma. Oboljeli od raka gušterače izgube 98% šanse za zdrav životni vijek u vrijeme dijagnosticiranja².

➔ Zbog čestog izostajanja dijagnoze, srednje vrijeme preživljavanja oboljelog od metastaziranog raka gušterače je **4.6 mjeseci**².

Danas se dijagnoza raka gušterače općenito gleda kao smrtna kazna i malo oboljelih nakon donošenja dijagnoze preživi godinu dana⁴. Ranijom dijagnozom mogla bi se smanjiti smrtnost i povećati šanse preživljenja.

3

Kod koga postoji rizik?

➔ Rak gušterače jednako zahvaća muškarce i žene.

➔ Pretilost povećava rizik kod približno **12%** svih rakova gušterače⁵.

➔ Starosna dob predstavlja najveći faktor rizika za rak gušterače. Njegova incidencija raste u dobi od 45 godina.

➔ Pušenje cigareta uzrok je bolesti kod 1/3 pacijenata⁵.

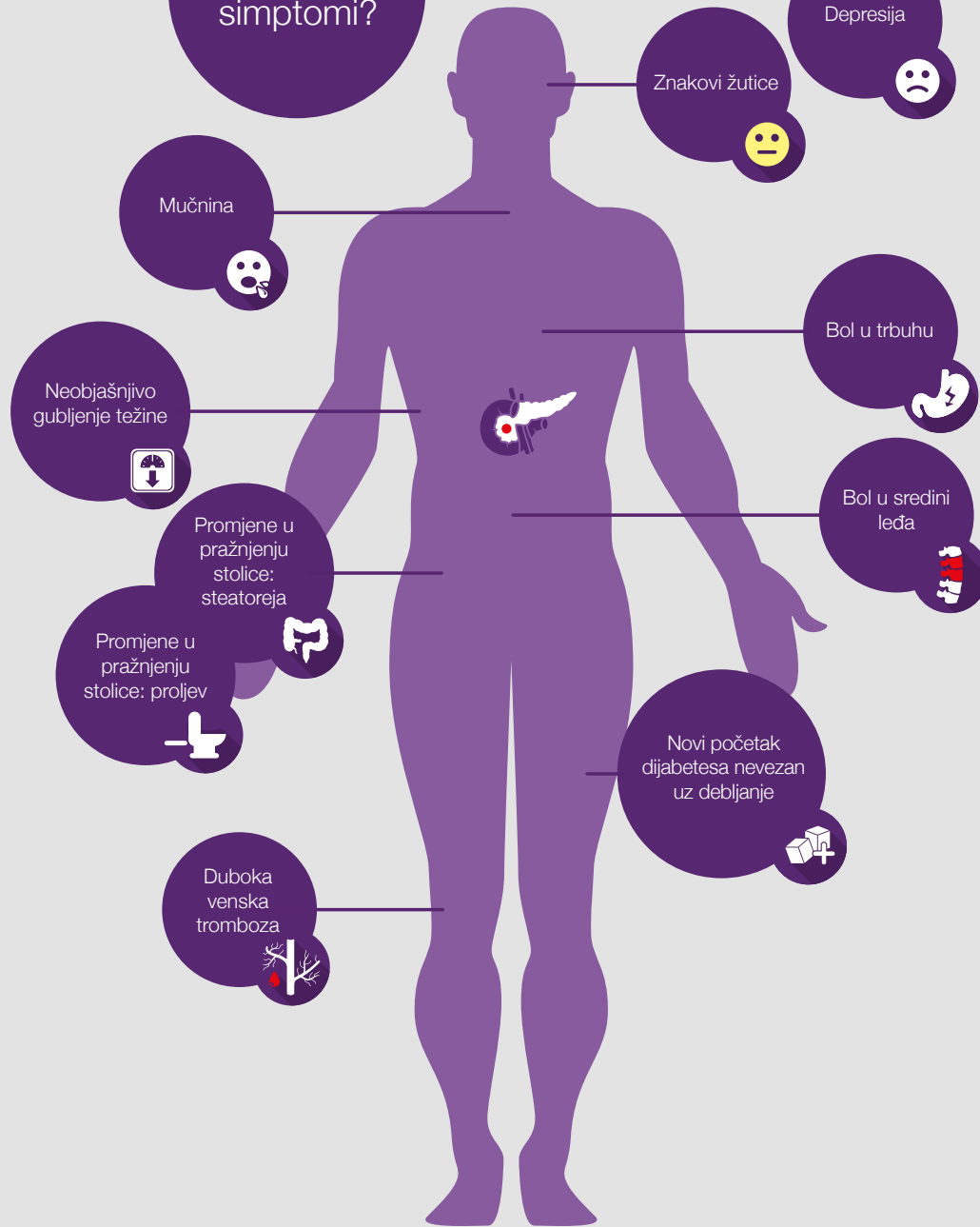
➔ **Ranije liječenje od raka i druge bolesti** (gastrointestinalne upalne bolesti, kronični pankreatitis i bolest desni) povezane su s povećanim rizikom od raka gušterače.

➔ Kod ljudi s povijesti raka gušterače u obitelji duplo je veći rizik od obolijevanja od ovog karcinoma.

➔ Kronični pankreatitis najčešće je uzrokovan dugoročnim uživanjem alkohola.

4

Koji su ključni simptomi?

5

Kako se rak gušterače dijagnosticira?

Liječnik opće prakse pacijenta šalje na pregled specijalisti (krvna slika, ultrazvuk, radiografija, biopsija).

➔ Dijagnozu je teško uspostaviti zbog nedostatka identificiranih biomarkera, gena i modaliteta slikanja.

➔ Kod 40% pacijenata s dijagnozom, stadij bolesti je napredan i rak je već metastazirao³.

6

Koji su standardi liječenja?

Opcije liječenja ovise o stadiju bolesti, a mogu biti:

➔ Adjuvantna kemoterapija

➔ Operacija

➔ Palijativna i suportivna terapija

➔ Kemoterapija i/ili kemoradijacija

7

Kako je bolest napredovala proteklih godina?

➔ Rak gušterače je jedini rak s porastom mortaliteta kod oba spola¹.

➔ Zbog kasne dijagnoze i malog broja odobrenja za liječenje, stope preživljenja nisu se znatno mijenjale u posljednjih 40 godina. Loš napredak u liječenju ostvaren je zbog slabog financiranja istraživanja.